

1545 2den. Beh. af Lovf. om Lønn. f. Emb. og

Bestillingsm. u. Kirke- og Undervisningsm. 1546

mel Sag. Lønningsloven for de under Kirke- og Undervisningsministeriet sorterende Embedsmænd har, jeg troer siden 1863, om ikke i alle, saa dog i de fleste Sessjoner foreligget Rigsdagen, og Sagen er den ene Gang efter den anden bleven fremmet saavidt, at det ikke har beroet paa Folkethinget, om den ikke blev ført til endelig Afslutning. Det Samme var Tilfældet, før at jeg kun skal holde mig dertil, i forrige Samling, da der i god Tid forelaa en Betænkning, til hvilken der af Formanden var indfaldt Endringsforslag, uden at det dog lykkedes at føre Sagen videre frem. Blandt de 36 ærede Medlemmer, som nu have stillet Forslag, havde idetmindste de to Trediedele ogsaa dengang Sæde i Folkethinget, men ikke en eneste af dem har ved noget som helst Udtalelse givet Anledning til at vente, at denne Lønningslov vilde blive benyttet til at undersøge, ikke blot Spørgsmaalet om Statsseminarterne — thi dette Spørgsmaal har jo altid saa at sige stillet Hovedet op — men undersøge og drøfte Ordningen af hele det lærde Skolevæsen. Nu forekommer det mig dog, at man maa erkende, at der kommer noget høist Villkaarligt ind i Thingets hele lovgivende Virksomhed, naar man saaledes den ene Sessjon efter den anden lader et Lovforslag fremme uden at gjøre andre Endringer end saadanne, der holdes indenfor den snevre Grændse, som selve Lovens Titel og Titelmæd angiver, og saa pludselig i en 5te, 6te eller 7de Samling, hvor det samme Lovforslag indbringes, begynder at tage Sagen paa en ganske anden Maade. Det forekommer mig ikke at vidne om, at der virkelig har fundet en rigtig og god Overveielse Sted; thi den maatte dog være indtraadt paa et noget tidligere Standpunkt. Dette Forslag møder os — jeg kalder det eet Forslag, thi skjøndt det indeholder en Række af enkelte Endringer, staae de dog alle i en vis organisk Forbindelse med hinanden, saa at man vel kan see en heel Plan deri — dette Forslag møder os som støttet af 36 Medlemmer, og efter den Udtalelse,

der nylig faldt, maa jeg antage, at disse 36 ærede Medlemmer have været samlede til omhyggelige og vistnok ikke ganske korte Overveielser af de Punkter, som her foreligge; thi det er ikke nogen let Sag, man kan ikke i en halv Time tid blive enig om saadanne Punkter. Der maa være foregaaet en temmelig omhyggelig og grundig Overveielse. De øvrige Medlemmer af Thinget, altsaa vel omtrent 63, have da nogen Grund til at beklage os over, at saaledes Blomsten er taget bort af den egentlige Diskussion, og at de ærede Herrer have blandt sig ført en Diskussion, der nu har givet dem et meget betydeligt Forspring i Kundskab og Indsigt for os Andre, saaledes at naar Sagen kommer under Overveielse her i Thinget, ville de ganske anderledes være hjemme i alle de Betragtninger, der knytte sig dertil, end vi Ulykkelige, der have været udelukkede fra denne deres Overveielse, medmindre det skulde forholde sig saaledes, at de 36 bestaae af en lille bitte Kjerne, som virkelig har „overveiet“ Sagen, og som saa bagefter har søgt at samle enkeltviis omkring i Grupperne en stor og talrig Kreds af Forslagsstillere. Det er jo ogsaa en Mulighed; men i saa Fald maa jeg tillade at sige, at det ikke kan paastaaes, at Overveielser har været, som den burde være, for alle de Herrer's Vedkommende. At gaae ind paa Charakteren af de Forslag, her foreligge, forbydes jo af naturligt Hensyn til, at vi nu kun undersøge Rigtigheden af at nedsætte Udvalg; men det vil dog ikke være uberettiget allerede her at gjøre opmærksom paa, at naar man tidligere har anseet det rigtigt at nedsætte lærde Skoler, da er dette ikke skeet leilighedsviis, og allermindst leilighedsviis ved en Lønningslov, men ved særlige Love, og der er ialfald ikke hidtil anført nogen Grund til at forlade dette Princip. Endelig skal jeg gjøre opmærksom paa, at det ingenlunde forholder sig saaledes, at Thinget ved at vedtage denne Lønningslov endelig skulde binde sine Hænder med Hensyn til de øvrige Spørgsmaal, der ere bragte paa Bane. Navnlige